

Η ΑΓΑΠΗ ΔΙΑ ΜΕΣΟΥ ΤΩΝ ΑΙΩΝΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΓΕΝΕΩΝ

ΤΟΥ ΕΤΙΕΝ ΡΕΨ'

ΤΟ ΛΕΞΙΚΟ ΤΩ ΕΡΩΤΟΣ

Ἐξακολουθοῦμεν σήμερον τὸ περιεργον πράγματι «Λεξικόν» μας, τὸ ὁποῖον ἀναλύει ἀσθητικῶς καὶ ψυχολογικῶς τὸν ἔρωτα καὶ τὰ παρεπόμενά του.

Ἐ ἀρχαίως τῆς Πηνελόπης τῆς Ἑλληνικῆς Μυθολογίας καὶ «ἡ ζωῆ τῆς ἀγνόητος» τῶν δεσποινῶν τοῦ Μεσαίωνα εἶνε δύο μέτρα τῶν γυναικῶν τῶν διαφόρων ἐποχῶν.

ΟΙ ΟΡΙΣΜΟΙ ΤΟΥ ΓΑΜΟΥ

Ἐ Ἀκαδημαϊκὸς Λεγκουβὲ ὁρίζει ὡς ἐξῆς τὸν γάμον :
Ἐ ὁ γάμος εἶνε συνεταιρισμὸς, πού ἔχει ὡς σκοπὸν, τὴν διαιώσιν τοῦ εἶδους μας.
Εἶνε τὸ τελικὸ αἶτιον, εἰς τὸ ὁποῖον ἀποβλέπουσιν ὅλων τῶν εἰδῶν καὶ τῶν γενῶν τὰ ζῶα καὶ τὸ ὁποῖο ὁ ἄνθρωπος δὲν μπόρεσε νὰ ἐννοήσῃ ὅτι εἶνε ἡ τελευταία λέξις τῆς Προνοίας.
Ἐ γάμος, κατὰ τὴν ὠραία φράσιν τοῦ Μοδεστίνου, εἶνε συνεταιρισμὸς πρὸς ἐκιδίωξιν θεῶν καὶ ἀνθρωπίνων πραγμάτων. Ἐ συνεταιρισμὸς αὐτὸς προϋποθέτει ἀναγκαίως τὴν ἐπίδρασιν τῆς γυναίκας ἐπὶ τοῦ ἀνδρὸς καὶ τοῦ ἀνδρὸς ἐπὶ τῆς γυναίκος τοῦ. Καὶ ἡ ἐπίδρασις αὕτη, προϋποθέτει ἕνα συναίσθημα τὸ ὁποῖο παραγάγει καὶ ἀποτυπώνει ἕνα ἰδιαιτέρου χαρακτήρου. Τὸν Ἔρωτα. . .

— Γάμος χωρὶς ἔρωτα, εἶνε ἡμέρα χωρὶς αὐγή, λέγει ὁ Ἄλφρονσος Κάρρ.

Ἐ Θεόφιλος Γκατιὲ κάνει τὴν ἐξῆς σκέψιν :
— Οἱ ἄνθρωποι ἀποκαλοῦν τὸ ἔ λ λ α τὸ ν' ἀγαπήσῃς μιά νέα ἄλκιμη καὶ γεμάτη χάρι. Καὶ λογικὸ τὸ νὰ παντρευτῆς μιά δυστροπὴ καὶ ἀσχημηδιότη ἔχει προίκα.

Ἐ Μολιέρους λέγει τὰ ἐξῆς :
— Ὁ ἄνδρας εἶνε ἕνα ἔμπλαστον, πού θεραπεύει ὄλες τῶν κοριτσιῶν τὶς ἀδιαιθεσίας.

Ἐ Μοντεσκιὲ λέγει τὸ ἐξῆς αὐστηρὸ καὶ φοβερὸ διὰ τοὺς Γάλλους :
— Εἰς τὴν Γαλλίαν οἱ ἄνδρες δὲν μιλοῦν, σχεδὸν ποτέ, γιὰ τὶς γυναῖκες τους. Ὁ λόγος εἶνε γιὰτὶ φοβοῦνται νὰ μιλοῦν γι' αὐτὲς μπροστὰ σὲ ἀνδρῶν πους πού τις.. γνωρίζουν καλλιτέρα ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς ἴδιους.

Ἐ Οὐγκώ, χαίρειντας τὴν ἐγγονήν του, ὅταν ὑπανδρεύθηκε, τῆς ἔψαλλε τὰ κάτω :

Ἄγαπα αὐτὸν πού σ' ἀγαπᾷ καὶ νὰ εὐτυχῆς μαζί του
Χαίρε ! Νὰ γίνῃς ὁ θησαυρὸς του, καθὼς ὄπηρεξες ὁ δικός μας.
Ἦτανε, εὐλογημένο μου παιδί, ἀπ' τὸ δικό μας σπὸν δικὸν του σπῆτι.
Παρε μαζί σου τὴν εὐτυχίαν καὶ ἀρεσά μας τὴν πλῆξιν.
Ἐδῶ σὲ κρατοῦν. Ἐκεῖ σὲ ποδοῦν.
Κόρη, νύφη, ἄγγελος, παιδί, κάμε τὸ διπλό καθήκον,
Δώσε σὲ μας μιά λαχτάρα, σ' αὐτοὺς μιά ἐλπίδα.
Ἐβγα ἀπὸ δῶ μὲ ἕνα δάκρυ
Ἐμπα ἐκεῖ μ' ἕνα χαμόγελο.

Ἐ Δανκούρ χαρακτηρίζει ὡς ἐξῆς τὸν γάμον :
— Εἶνε ἄροτρο, πού ὅσο τραβᾶνε σύμφωνα οἱ δύο, ὁ ἄνδρας καὶ ἡ γυναῖκα, πηγαίνει καλὰ, ἀλλὰ ἂν ἡ γυναῖκα ἔχει καμμίαν ἰδιοτροπία καὶ θυμίαν ὁ ἄνδρας, τότε ἡ γυναῖκα τραβᾶει ἀπὸ τὴν μιά μεριά, ὁ ἄντρας ἀπὸ τὴν ἄλλη, καὶ ὅλα πᾶν κακὰ καὶ ἀσχημα.

— Ἐὰν ἔχετε μιά κόρη γιὰ παντρεία, σὲ ποιὸν θὰ τὴ δώσετε ; ρωτᾷ ὁ Ρενὲ Μαίτζεροφ.

— Εἰς ἕνα πού δὲν εἶνε οὔτε πολὺ νέος, οὔτε πολὺ περασμένης ἡλικίας. Μακρὰ ἀπὸ ἐκείνου πού ζητᾶνε νὰ νοικοκυρευθοῦν χωρὶς τὴν παραμικρὴ πείρα τῆς ζωῆς. Ἡ παντρείας αὐτὲς τελειώνουν πάντα ἀσχημα γιὰτὶ δὲν μορεῖ νὰ ἐκτιμῆσῃ κανεὶς τὴν ἡσυχία τοῦ σπιτοῦ, ἂν δὲν ἔξησεν πρῶτα τὶς τρικυμίες τῆς ζωῆς. Καὶ τὰ παιδάκια αὐτὰ εἶνε ἀνυπόφορα εἰς τὸν γάμον. Πεισματωδῆκα, ζηλότυπα καὶ δίδουν καὶ στήν περὶ ἑνάρετη γυναῖκα τὴν ὄρεξιν νὰ ζητήσῃ εὐτυχίας κλέφτικες.
Ὅτε πάλι θὰ διάλεγα κανένα ἀπὸ τὰ σαράβαλα ἐκεῖνα, πού ἀγκυροβολοῦν στοῦ γάμου τὸ λιμάνι ὅταν τὸ καράβι τους δὲν βιστάει πιά στὴ θάλασσα

Ὅτε ἀρχαίον, ὅτε ἀνίκανον.
Θὰ διάλεγα ἕναν πού νὰ εἶνε στὴ δύναμιν τῆς ἡλικίας του. Μεταξὺ 30—40 ἐτῶν. Πού ἔξησεν χωρὶς ν' ἀφίσχῃ στοῦ δρόμου του τὸ μᾶκρος, πολὺ μέρος τοῦ ἑαυτοῦ του, πού δίνοντας τ' ὄνομά του σὲ μιά γυναῖκα δὲν τὸ κάνει ἀπὸ χρηματικὴν κερδοσκοπία, οὐτὴ ἀπὸ καπρίτσιον τῆς στιγμῆς, ἀλλὰ ἀγαπᾷ καὶ εἶνε σὲ θεῖαν νὰ ἀγαπᾷ νὰ τὸν ἀγαποῦνε καὶ τέλος ἄνδρα μὲ τὸν ὁποῖο μορεῖ κανεὶς νὰ ἔχη

πειὸ πολὺ ἀσφάλεια σ' αὐτὸ τὸ λαχεῖο πού λέγεται γάμος, πού ἐννέα φορές στὶς δέκα, τραβᾶει κανένα νύμερο κακὸ.

Ἐ Βαλζάκ πού ἔγραψε τὴν «φυσιολογία τοῦ γάμου», ἀποφαινεται :
— Ἐ ὁ γάμος εἶνε ἐπιστήμη.
Ἐ Μὴν ἀρχίζετε τὸν γάμον μὲ βιασμόν.

Στοὺς Ὁρθοδόξους καὶ τοὺς Καθολικοὺς, ὁ γάμος σχετίζεται μὲ τὴν Θεολογία, τὸ ἐκκλησιαστικὸ δίκαιον καὶ τὴν λειτουργικὴν, συγκαταλέγοντες μεταξὺ τῶν μυστηρίων.
Μ' αὐτὸν ἀγιάζεται ἡ ἑνώσις τοῦ ἀνδρὸς καὶ τῆς γυναίκος.
Ἐ ὑπάρχουν λόγοι ἀκυρώσεως τοῦ γάμου πολλοί. Ἡ ἀνηλικιότης, ἡ μεταχειρισθεῖσα βία, ὁ προηγουμένος γάμος πού φησίσταται ἀκόμα κλπ.

Καὶ λόγοι ἀπαγορεύσεως ὡς καθὼς ἡ συγγένεια, διαφορὰ δόγματος κ. λ. π.
Ἡ μεγαλειτέρα διαφορὰ μεταξὺ Ὁρθοδόξου καὶ Καθολικῆς ἐκκλησίας εἶνε τὸ διαζύγιον. Ἡ Ὁρθόδοξος ἐκκλησία τὸ ἐπιτρέπει εἰς περιπτώσιν ἀπιστίας, ἀσυμβιβάστου χαρακτήρος κ.λ.π. ἐνῶ ἡ Καθολικὴ ἐκκλησία θεωρεῖ ἀρρήκτους τοὺς δεσμούς τοῦ γάμου.

Οἱ Διαμαρτυρόμενοι δὲν συγκαταλέγουν τὸν γάμον μεταξὺ τῶν μυστηρίων. Κάνουν ὅμως τὰς τελετὰς τοῦ γάμου, μέσα στοὺς ναοὺς.
Ὅσον δὲ ἀφορᾷ τὴν νομοθεσίαν τοῦ γάμου, ἀκολουθοῦν τὴν ἀστικήν νομοθεσίαν τῆς χώρας των.
Παραδίδονται τὸ διαζύγιον.

Οἱ Ἑβραῖοι ἀπὸ παλῆ ἀποχὴ θεωροῦσαν τὸν γάμο, ὡς σχεῖς πολιτικὴ. Ἐν ὅμως δὲν τὸν θεωροῦν οὔτε σήμερα ὡς μυστήριον, ἐν τούτοις ὅμως μετὰ τὴν καθάρσιν τοῦ Ἰουδαίου πολιτεύματος, πῆρε θρησκευτικὸ μᾶλλον χαρακτήρα. Τὸ διαζύγιον τὸ ἐπιτρέπουν καὶ αὐτοὶ λόγῳ ἀπιστίας ἢ ἀσυμβιβάστου χαρακτήρος, καθὼς καὶ οἱ ὀρθόδοξοι. Ὁ καθαρὸς πολιτικὸς χαρακτήρας τοῦ Ἑβραίου γάμου φαίνεται ἀπὸ τὸ ἐπισημνῶδες σημεῖον τῆς σημερινῆς τὸν τελετῆς, ὅταν ὀϊερεὺς δίδει τὸ δαχτυλίδι τοῦ ἀρραβῶνος εἰς τοὺς νεονύμφους.

— Μὲ τὸ δαχτυλίδι αὐτό, τοὺς λέγει, εἶσαι σύζυγος κατὰ τὸν νόμον τοῦ Μωϋσέως καὶ τοῦ Ἰσραήλ.
Δὲν τοὺς μιλαίει γιὰ «θεῖον νόμον».

Ἐ τὴν τελετὴν εἶνε πολὺ ἀπλῆ. Ἐφοῦ διαβαστεῖ τὸ «Ἄσμα τῶν Ἀσμάτων», διαβάζεται ἕνα εἶδος προικοσυμφωνῶν. Ἐπειτα ὁ νεόνυμφος περνᾷ τὸ δαχτυλίδι στὸ χερὶ τῆς νεονύμφου καὶ ὁ τελὼν τὸν γάμον, μ' ἕνα ποτήρι γεμάτον κρασί στὸ χερὶ, εὐλογεῖ τὸν δημιουργὸν τῆς φύσεως καὶ τοῦ πρώτου ἀνθρώπινου ζεύγους, πού καθιέρωσε ἔτσι τὸν γάμο.
Ἐπειτα θραύεται τὸ ποτήρι εἰς ἀνάμνησιν τῆς καταστροφῆς τῆς Ἱερουσαλήμ.

Οἱ Μουσουλμᾶνοι ἐπίσης θεωροῦν τὸ γάμον πρᾶξιν καθαρῶς πολιτικῆ. Ὁ Κατῆς, διὰ τῶν μαρτύρων, ρωτᾷ τὴν γυναῖκα ἂν συνανεῖ. Ἐπειτα τὸν ἄνδρα, ἂν δέχεται νὰ δώσῃ τὴν προίκα πού ζητᾷ ἡ οἰκογένειά της. Σὲ κατάφασιν καὶ αὐτοῦ ὁ Κατῆς λέει τὴν κανονισμένην τὴν εὐχή.

Οἱ Βραχμᾶνες θεωροῦν τὸν γάμον ὡς δευτέραν φάσιν τοῦ ἑαυτοῦ τοῦ Ἰνδοῦ, πού τὸν εἰσαγάγει τὸν νεὸν εἰς τὴν τάξιν τοῦ οἰκοδεσποτοῦ, ὅπου λαμβάνει τὸ ἀρχαῖον δικαίωμα νὰ τελῇ ὁ ἴδιος τὰς κανονισμένας οἰκιακὰς θυσίας.

Οἱ γάμοι μεταξὺ στενῶν συγγενῶν, ἀπαγορεύονται.
Εἰς τὴν χίραν ἀπαγορεύεται νὰ ὑπανδρευθῇ ἕκ δευτέρου.
Ἐπιτρέπεται τὸ διαζύγιον, ἐὰν ἡ γυναῖκα εἶνε γκρινιέρα, ἐὰν εἶνε στείρα, ἐὰν γεννᾷ μόνον... κορίτσια, ἐὰν δὲν τῆς ζοῦνε τὰ παιδία.

Τὴν ἡμέρα τοῦ γάμου ἡ νεόνυμφος φέρεται μὲ μεγάλη πομπὴ στὸ σπίτι τοῦ ἀνδρὸς τῆς ἑξῆς ἀνάκτου ἐπισήμως, οἱ δύο μαζί, τὸ ἱερὸν πῦρ δυτικὰ τοῦ πυρὸς βάζουν μιά μικρὴ μιλλόπετρα χειρομύλου καὶ βορειανατολικά ἕνα δοχεῖον τοῦ νεροῦ.

Ἐ νύμφος κάμνει θυσίαν εἰς τὸ πῦρ, κρατῶν ἀπὸ τὸ χερὶ τὴν νεονύμφην του, ἔπειτα τῆς κάμνει τρεῖς γύρους εἰς τὸ πῦρ καὶ εἰς τὸ δοχεῖον τοῦ νεροῦ.

Ἐπειτα ἡ νεόνυμφος θύει βούτυρον καὶ σιτάρι.

(Ἀκολουθεῖ)

